2013 මහ බැංකු වාර්තාවෙන් පිළිබිඹු වන
ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය

ආර්ථික පර්යේෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

2014 අප්‍රේල් මස 08 වැනි දින

ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය 2013 වසරේ දී සියයට 7.3 කින් වර්ධනය වෙමින් ශක්තිමත්ව යථා තත්ත්වයට පත්විය...

දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය සහ ආංශික වර්ධනය - 2011-2013

ප්‍රධාන අංශ	2011	2012(අ)	2013(ආ)				
	වාර්ෂික	වාර්ෂික	Q1	Q2	Q3	Q4	වාර්ෂික
කෘෂිකාර්මික	**1.4**	**5.2**	3.4	-1.1	7.2	10.4	**4.7**
කර්මාන්ත	**10.3**	**10.3**	10.7	10.1	8.1	10.7	**9.9**
සේවා	**8.6**	**4.6**	4.3	6.6	7.9	6.5	**6.4**
ද.දේ.නි.	**8.2**	**6.3**	6.1	6.8	7.9	8.2	**7.3**

(අ) සංශෝධිත
(ආ) තාවකාලික

මූලය : ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

2013 වසරේ ආර්ථික වර්ධනය සඳහා සියලුම අංශ ධනාත්මකව දායක විය...

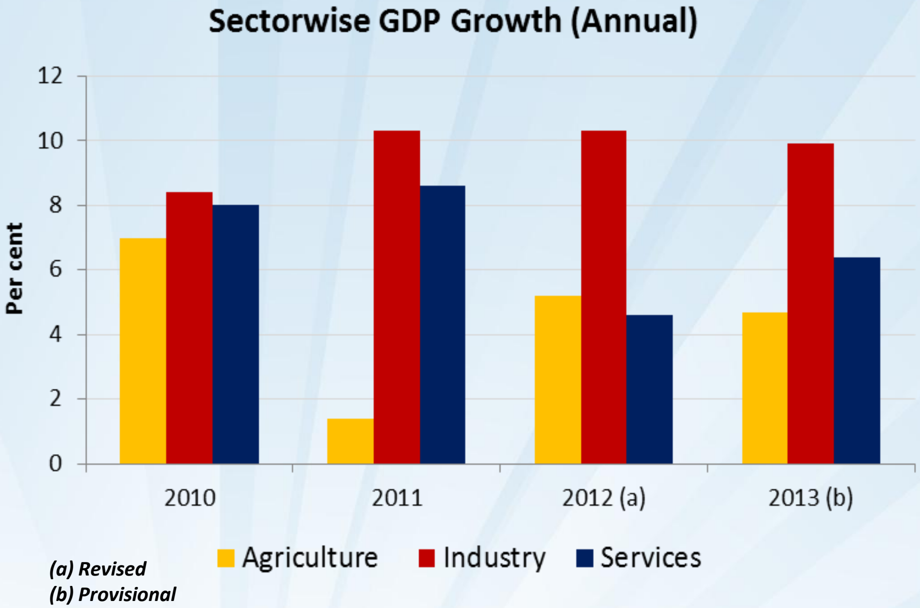

<u>කෘෂිකාර්මික හා ධීවර අංශය</u>: 4.7% ↑

- *වී :* 19.5% ↑
- *ධීවර* : 6.2% ↑
- තේ : 3.6% ↑
- **පොල්** : 16.1% ↓
- *රබර් :* 9.1% ↓

<u>කර්මාන්ත අංශය</u>: 9.9% ↑

- *ඉදිකිරීම්* : 14.4% ↑
- *පතල් හා කැණීම්* : 11.5% ↑
- *විදුලි බලය* : 11.3% ↑
- *කර්මාන්තශාලා නිෂ්පාදන* : 7.9% ↑

<u>සේවා අංශය</u> : 6.4% ↑

- *සංචාරක (හෝටල් සහ ආපනශාලා)* : 22.3% ↑
- *ප්‍රවාහනය* : 9.4% ↑
- තොග සහ සිල්ලර වෙළෙඳාම : 5.5% ↑
- *භාණ්ඩ මෙහෙයවීම* : 3.1% ↑

ඒක පුද්ගල ආදායම එ.ජ.ඩොලර් 3,000 සීමාව ඉක්මවීය...

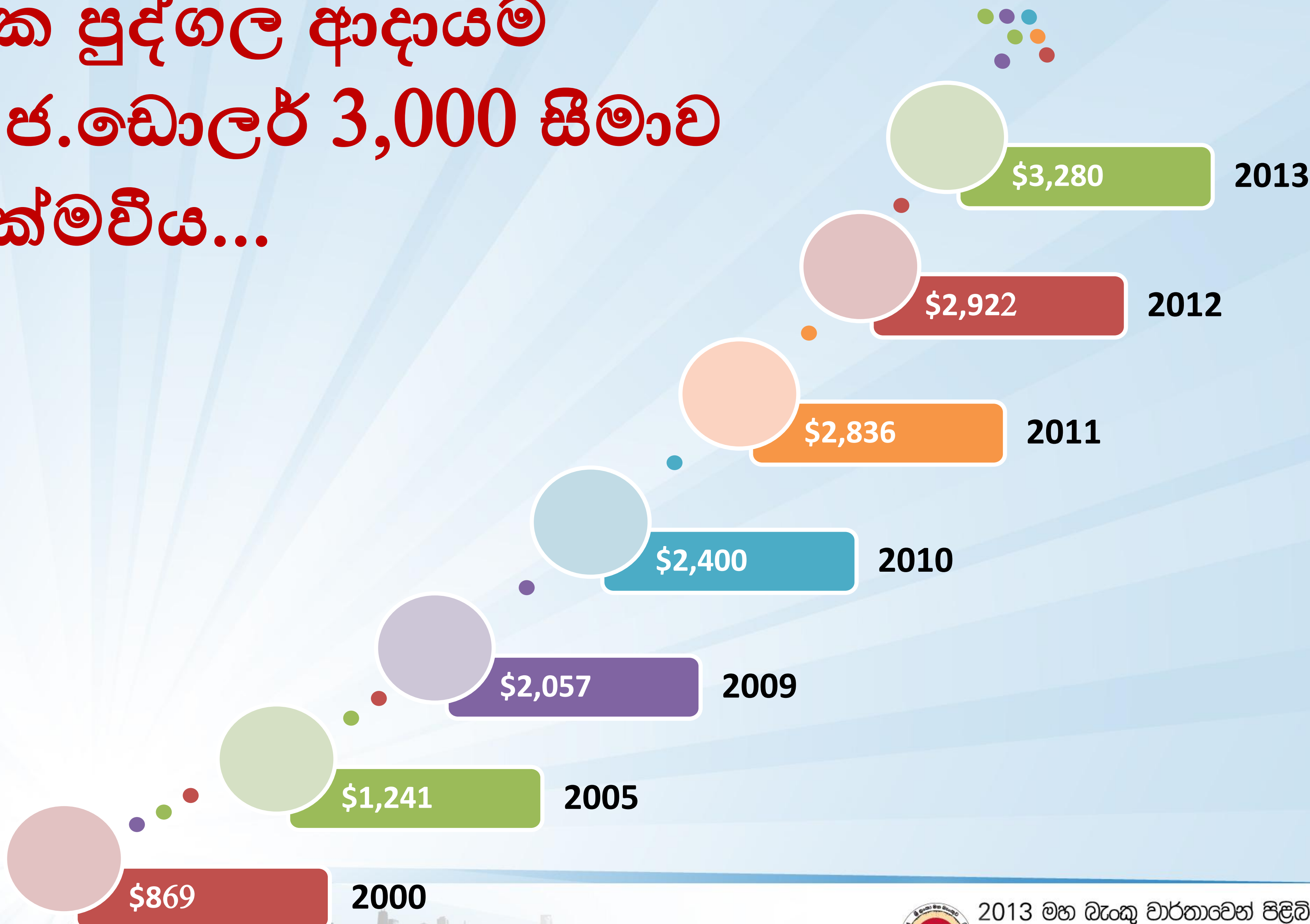

නොකඩවා පස්වන වසරටත් පාරිභෝගික මිල උද්ධමනය තනි අංකයක පැවතුණි...

2013 වසර අවසානයට ...

- මතුපිට උද්ධමනය (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය): 4.7% *(2012 සියයට 9.2)*
- වාර්ෂික සාමාන්‍ය මතුපිට උද්ධමනය: 6.9% *(2012 සියයට 7.6)*
- මූලික උද්ධමනය (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය): 2.1% *(2012 සියයට 7.6)*

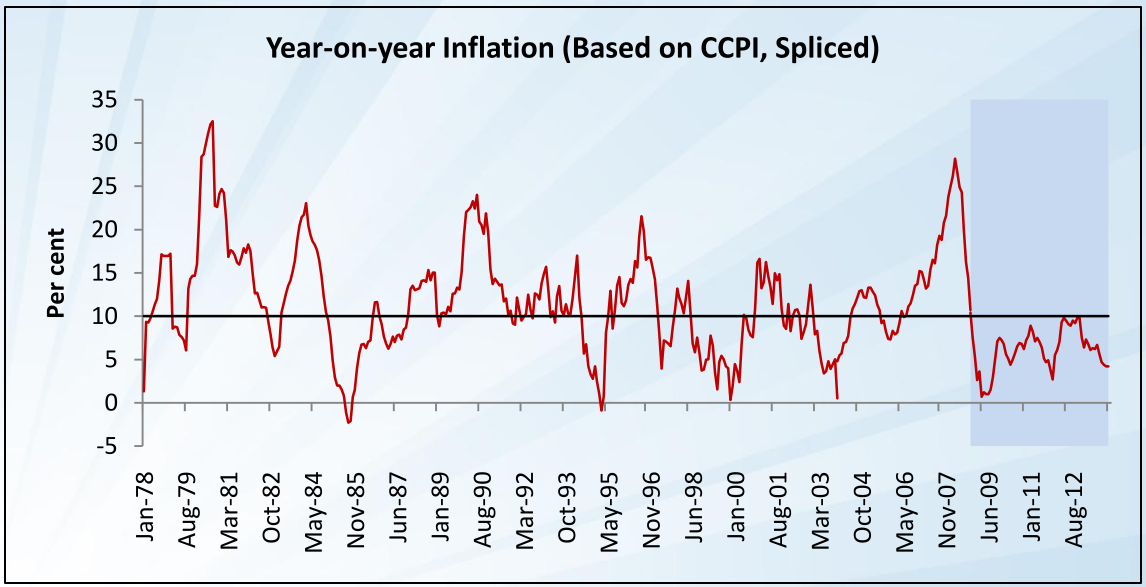

දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ අවධමනකය 2012 වසරේ වූ සියයට 8.9 සමඟ සැසඳීමේ දී 2013 වසරේ දී සියයට 6.7 ක් විය.

දරිද්‍රතා මට්ටම අඛණ්ඩවම පහළට...

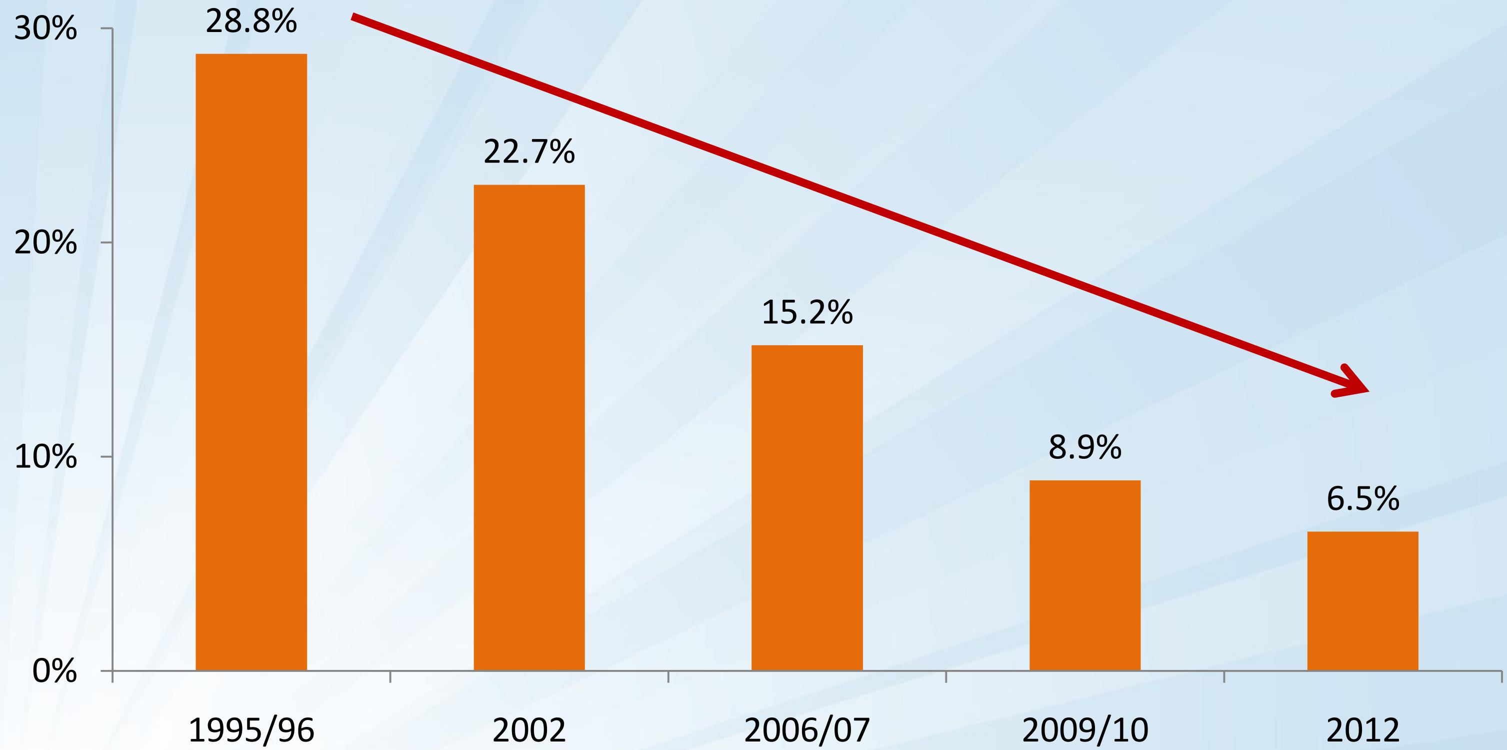

මූලය: කුටුම්භ ආදායම් හා වියදම් සමීක්ෂණය, ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

- ආදායම් විෂමතාවයේ අඩුවීම පිළිබිඹු කරමින් ගිණි සංගුණකය 2009/10 පැවති 0.49 සිට 2012 වසරේ දී 0.48 දක්වා වර්ධනය විය.

සේවා වියුක්ති අනුපාතය අඩු මට්ටමක පැවතුණි...

අපනයන ආදායම 2012 වසරේ වාර්තා වූ සියයට 7.4 කින් අඩුවීමට සාපේක්ෂව 2013 වසරේ දී සියයට 6.4 කින් වර්ධනය විය...

අපනයන ප්‍රවණතා (එ.ජ.ඩො. මිලියන)

වර්ගය	2012	2013	වර්ධනය (%)
කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන	2,331.5	2,581.1	10.7
එයින්,			
තේ	1,411.9	1,542.2	9.2
කාර්මික නිෂ්පාදන	7,371.2	7,749.4	5.1
එයින්,			
රෙදිපිළි සහ ඇඟළුම්	3,991.1	4,508.3	13.0
රබර් නිෂ්පාදන	859.4	887.8	3.3
ආහාර, පානවර්ග සහ දුම්කොළ	284.3	235.2	-17.3
ඛනිජ නිෂ්පාදන	61.3	51.6	-15.9
මුළු අපනයන	9,773.5	10,394.3	6.4

අපනයන වර්ධනය (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය)

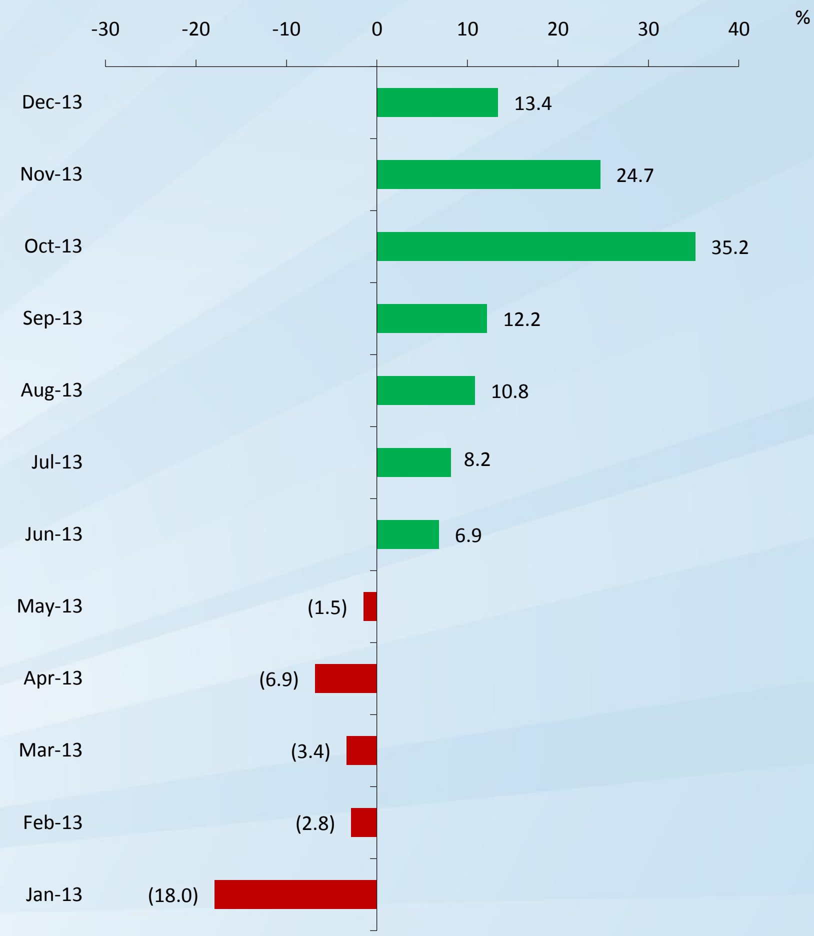

2013 වසරේ දී ආනයන වියදම සියයට 6.2 කින් අඩු විය ...

ආනයන වියදම (එ.ජ.ඩො.මිලියන)

වර්ගය	2012	2013	වර්ධනය (%)
පාරිභෝජන භාණ්ඩ	2,995.2	3,182.5	6.3
එයින්,			
ආහාර හා පානවර්ග	1,304.4	1,368.1	4.9
අනෙකුත් පාරිභෝගික භාණ්ඩ	1,690.8	1,814.4	7.3
අන්තර් භාණ්ඩ	11,577.6	10,553.7	-8.8
එයින්,			
ඉන්ධන	5,044.6	4,308.2	-14.6
රෙදිපිළි හා ඇඟළුම්	2,266.4	2,045.8	-9.7
ආයෝජන භාණ්ඩ	4,589.8	4,252.7	-7.3
එයින්,			
යන්ත්‍රසූත්‍ර හා උපකරණ	2,356.0	2,221.9	-5.7
ප්‍රවාහන උපකරණ	991.9	667.8	-32.7
ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය	1,237.4	1,357.2	9.7
ආනයන	**19,190.2**	**18,002.8**	**-6.2**

ආනයන වර්ධනය (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය)

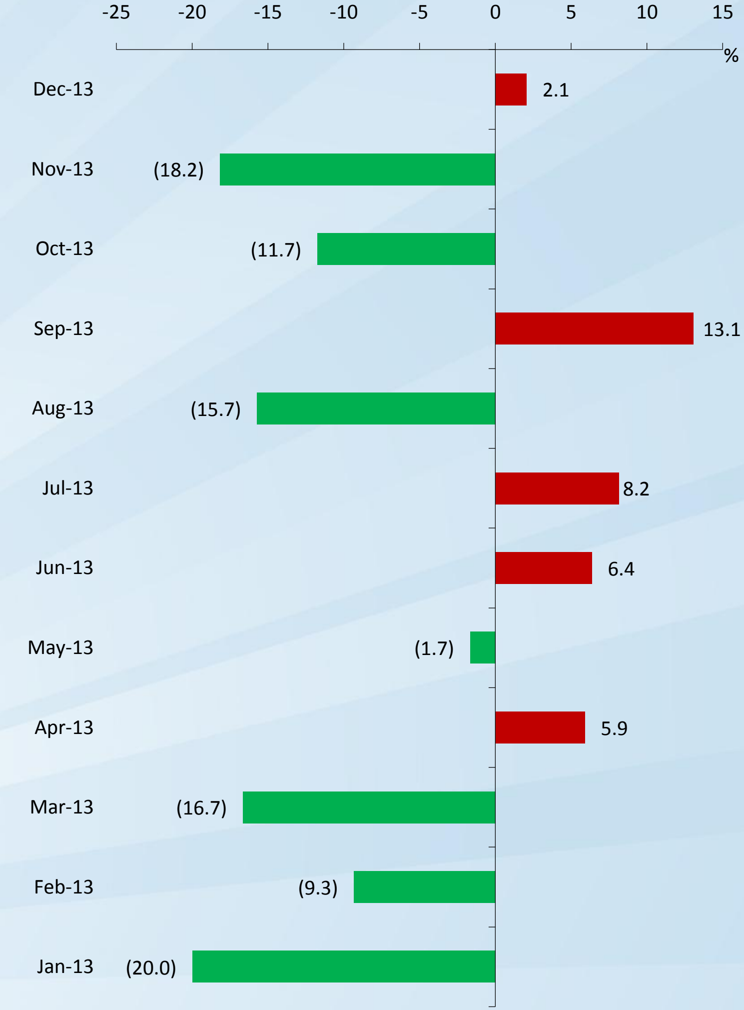

2013 වසරේ දී වෙළෙඳ හිඟය කැපීපෙනෙන ලෙස අඩු විය...

වෙළෙඳ හිඟය 2012 වසරේ පැවති එ.ජ.ඩොලර් මිලියන 9,417 සිට 2013 වසරේ දී එ.ජ.ඩොලර් මිලියන 7,609 දක්වා සියයට 19.2 කින් අඩු විය...

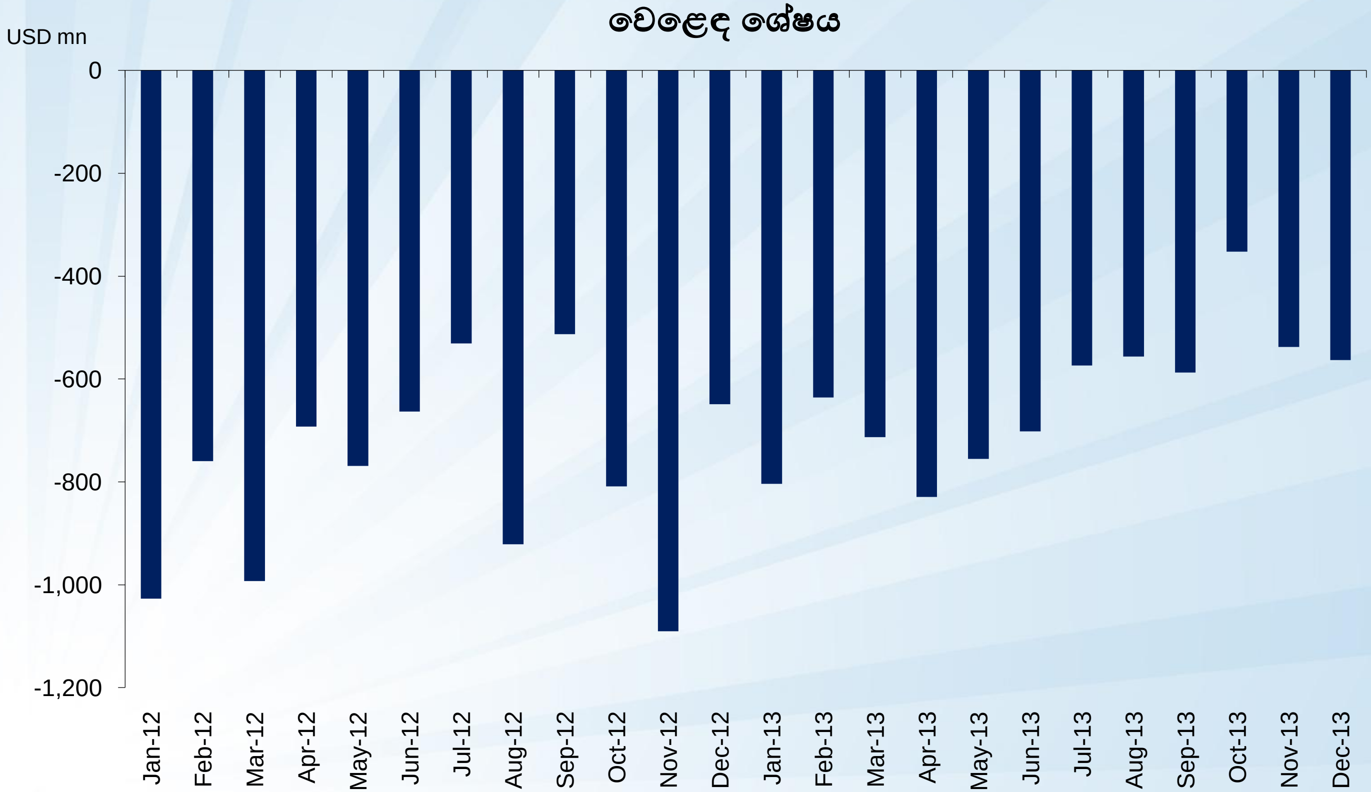

සේවා නියුක්තිකයන්ගේ ප්‍රේෂණ එ.ජ.ඩොලර් බිලියන 6.4 ක් දක්වා සියයට 7.0 කින් වර්ධනය විය...

- විදේශ සේවා සඳහා විදේශගතවීම 2013 වසරේ දී 293,105 ක් වූ අතර, එය 2012 ට සාපේක්ෂව සියයට 3.8 ක වර්ධනයකි.

- වෘත්තීය සහ නිපුණතා සහිත සංක්‍රමණිකයන්ගේ වර්ධනය සියයට 24.6 කි.

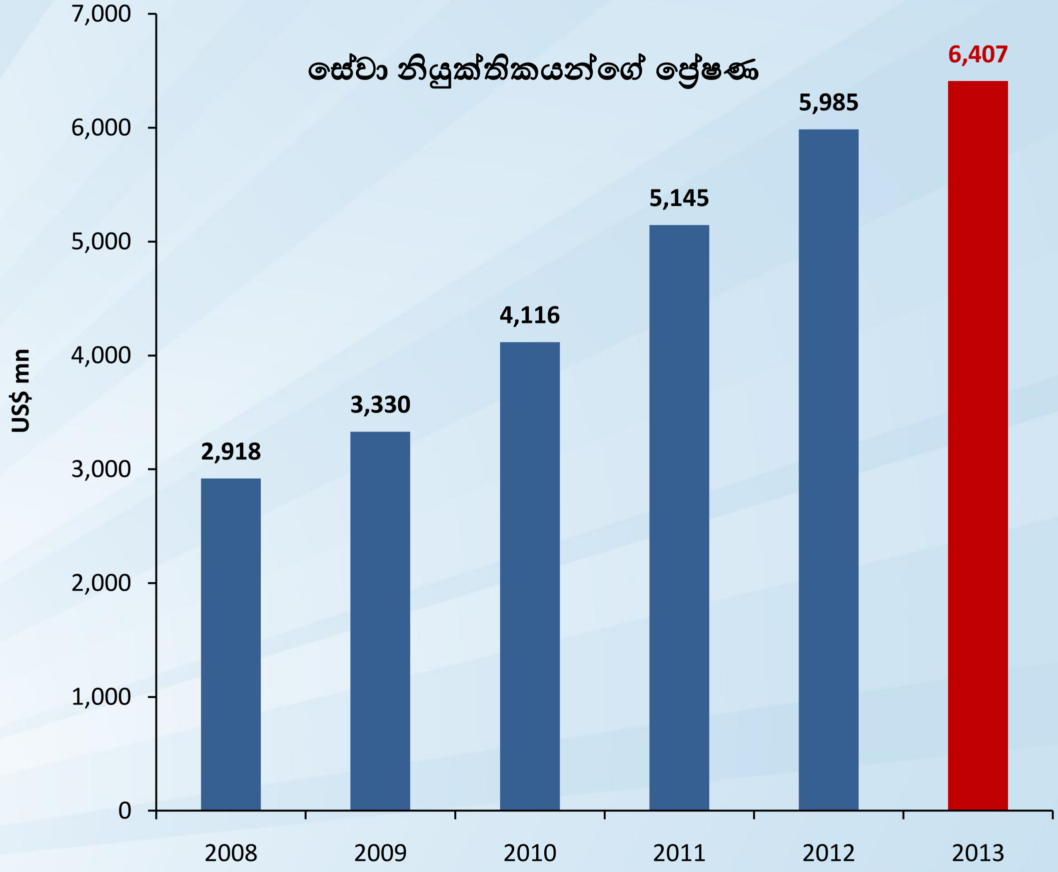

2013 වසරේ දී සංචාරක ඉපැයීම් එ.ජ.ඩොලර් බිලියන 1.7 සීමාව ඉක්මවීය...

- **2013 වසරේ දී සංචාරක පැමිණීම්**
  - මිලියන 1.27 ක් දක්වා සියයට 26.7 කින් ඉහළ ගියේය.
- **සංචාරක ඉපැයීම්**
  - එ.ජ.ඩොලර් මිලියන 1,715 ක් දක්වා සියයට 65.1 කින් වර්ධනය විය

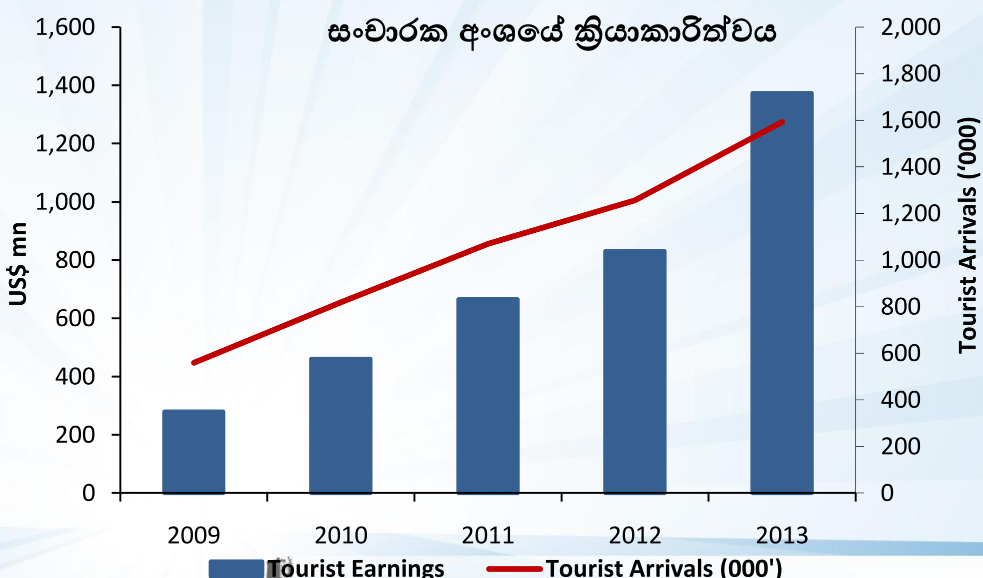

රට	2008	2013
ඉන්දියාව	85,238	208,795
එක්සත් රාජධානිය	81,331	137,416
ජර්මනිය	30,625	85,470
මාලදිවයින	31,564	79,474
ප්‍රංශය	10,594	64,388
චීනය	9,812	54,288
ඕස්ට්‍රේලියාව	19,536	54,252
රුසියාව	15,797	51,235
යුක්රේනය	952	38,607
ඇ.එක්සත් ජනපදය	14,053	34,690
ජපානය	10,075	31,505
කැනඩාව	10,258	30,926
පකිස්තානය	7,885	25,336
නෙදර්ලන්තය	13,030	22,281
අනෙකුත්	97,725	355,930
එකතුව	**438,475**	**1,274,593**

ගෙවුම් තුලනය සැලකිය යුතු අතිරික්තයක් වාර්තා කළේය...

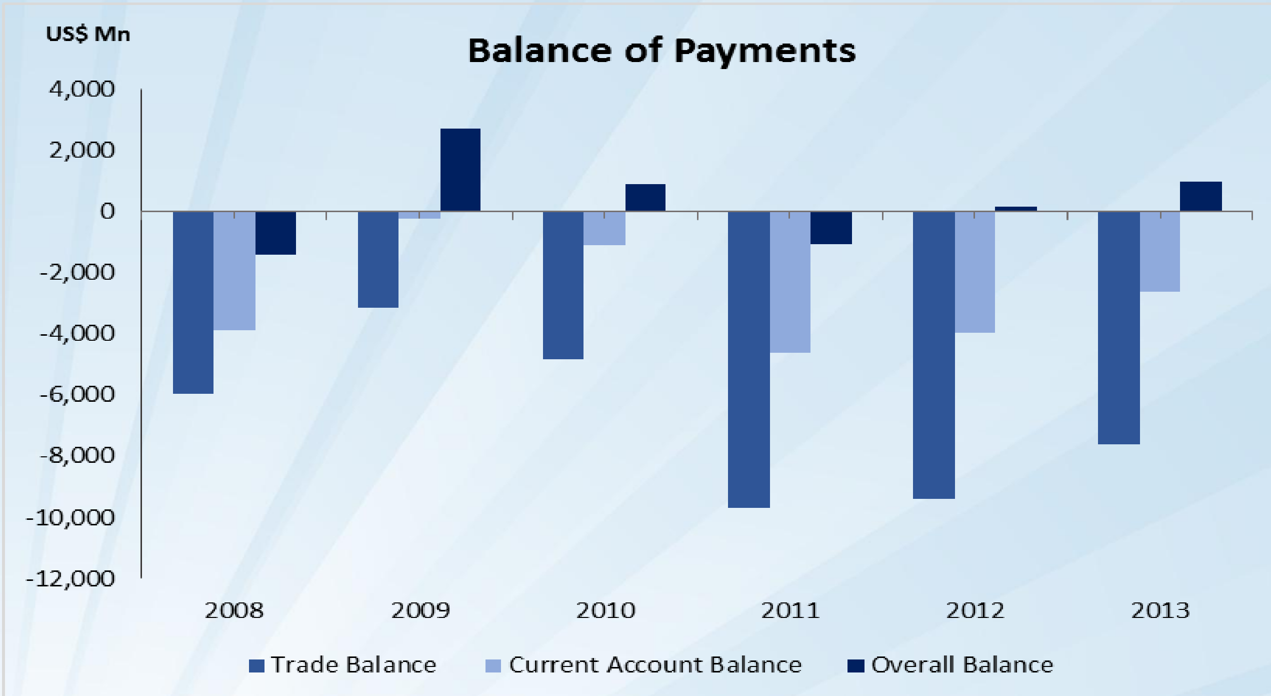

	2012 දෙසැම්බර් අග		2013 දෙසැම්බර් අග	
	එ.ජ.ඩොලර් මිලියන	ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස	එ.ජ.ඩොලර් මිලියන	ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස
වෙළෙඳ ශේෂය	- 9,417	-15.9	- 7,609	-11.3
ජංගම ගිණුමේ ශේෂය	- 3,982	-6.7	- 2,607	-3.9
සමස්ත ශේෂය	151.2		985.4	

2013 වසරේ දී දළ නිල සංචිත එ.ජ.ඩොලර් බිලියන 7.5 ක් දක්වා ඉහළ ගියේය...

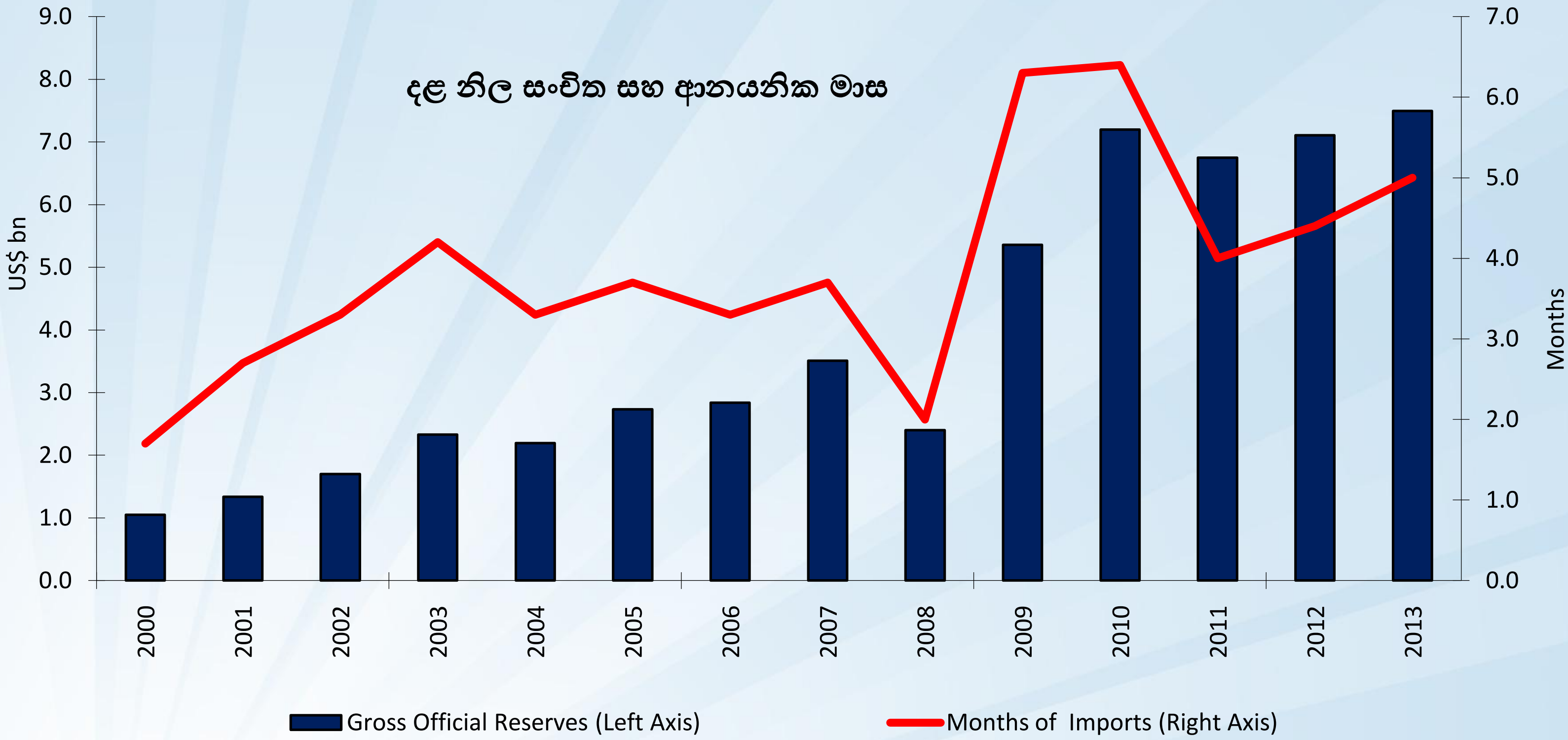

	2012 දෙසැම්බර් අග	2013 දෙසැම්බර් අග
දළ නිල සංචිත (එ.ජ.ඩොලර් මිලියන)	7,105.9	7,495.3
ආනයනික මාස	4.4	5.0

නැගී එන වෙළෙඳපොළ ආර්ථිකයන්හි ඉහළ උච්චාවචන පැවතියද ශ්‍රී ලංකා රුපියල 2013 වසරේ දී සාපේක්ෂව ස්ථායීව පැවතුණි...

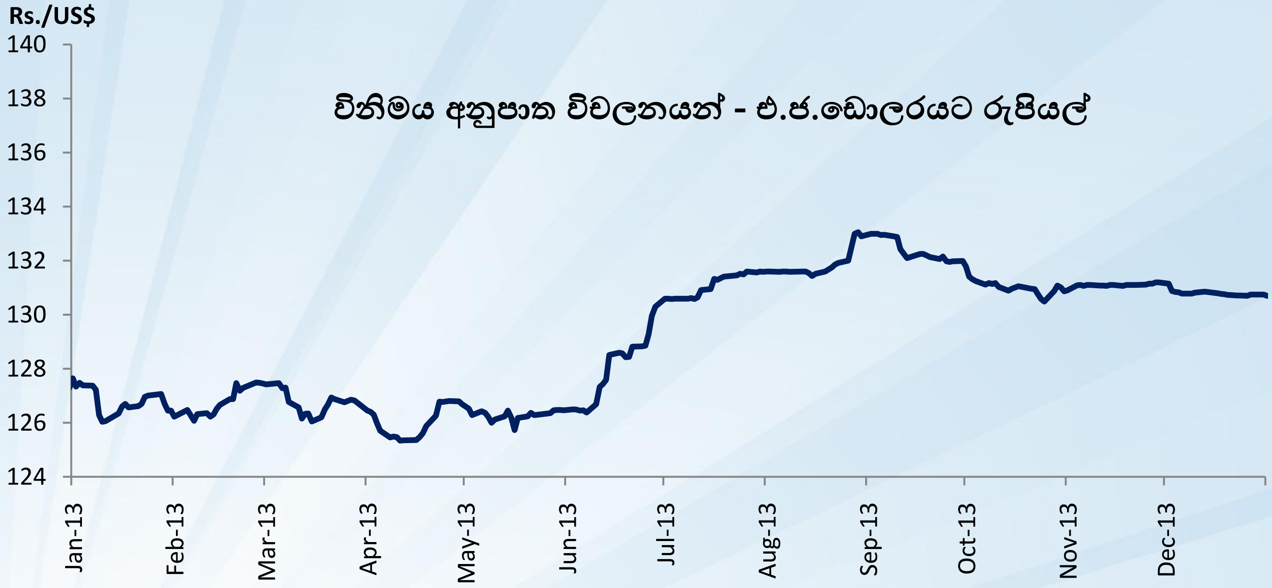

- 2013 වසරේ දී රුපියල එ.ජ.ඩොලරයට සාපේක්ෂව සියයට 2.75 කින් අවප්‍රමාණය වී රුපියල් 130.75 ක් විය.
- මහ බැංකුව විසින් දේශීය විදේශ විනිමය වෙළෙඳපොළෙන් එ.ජ.ඩොලර් මිලියන 436 ක් මිල දී ගන්නා ලදී.

ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස රාජ්‍ය ආදායම පහළයාම අවධානයට ලක්වූ කරුණක් විය...

- 2013 වසරේ දී රාජ්‍ය ආදායම රුපියල් බිලියන 1,137 ක් දක්වා සියයට 8.2 කින් වර්ධනය විය.
- රජයේ ආදායම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස පෙර වසරේ පැවති සියයට 13.9 සිට 2013 වසරේ දී සියයට 13.1 ක් දක්වා පහත වැටුණි.

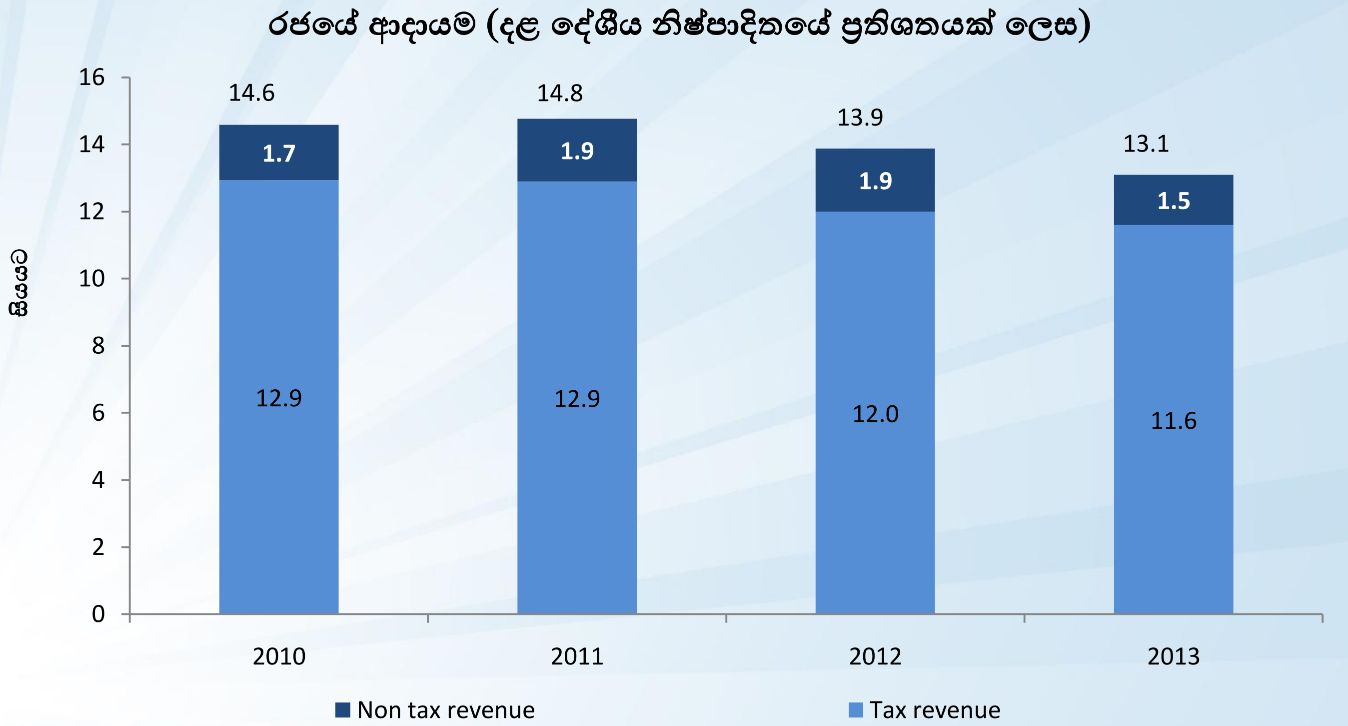

රාජ්‍ය ආයෝජන ඉහළ මට්ටමක පවත්වා ගත් අතර රජයේ මුළු වියදම තාර්කීකරණය කරන ලදී.

- රාජ්‍ය වියදම 2012 වසරේ පැවති සියයට 20.5 සිට 2013 වසරේ දී සියයට 19.2 දක්වා අඩු විය.
- පුනරාවර්තන වියදම් සියයට 14.9 සිට සියයට 13.9 දක්වා සැලකිය යුතු ලෙස අඩු විය.
- රාජ්‍ය ආයෝජන ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 5.5 ක මට්ටමක පවත්වා ගන්නා ලදී.

රජයේ වියදම (ද.දේ.නි.යේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස)

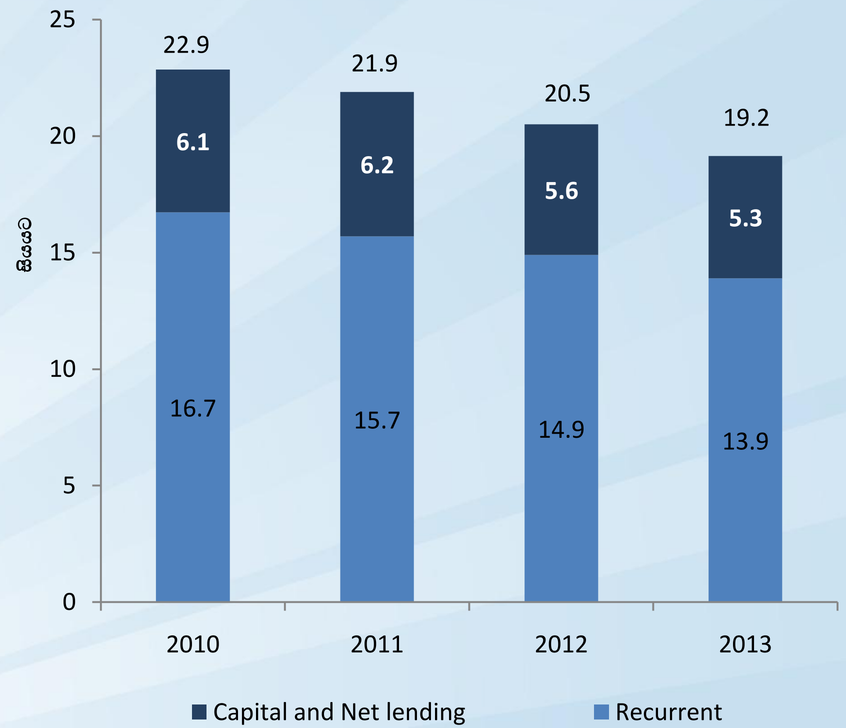

අයවැය හිඟය ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් තවදුරටත් අඩු විය...

- 2013 වසරේ දී අයවැය හිඟය, ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් සියයට 5.9 ක මට්ටමේ පවත්වාගත් අතර, එය මූලිකව ඇස්තමේන්තුගත සියයට 5.8 ට වඩා සුළු ඉහළ යාමකි.

අයවැය හිඟය (ද.දේ.නි.යේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස)

අයවැය හිඟය ප්‍රධාන වශයෙන් දේශීය මූලාශ්‍ර මගින් මූල්‍යනය කරන ලදී...

- අයවැය හිඟය මූල්‍යයනය කිරීම සඳහා විශාල වශයෙන් දේශීය මූලාශ්‍ර මත රැඳුනු අතර මුළු සමස්ත මූල්‍යයනයෙන් එය සියයට 76 ක් විය.

අයවැය හිඟය මූල්‍යයනය (දළ.දේ.නි.ප්‍රතිශතයක් ලෙස)

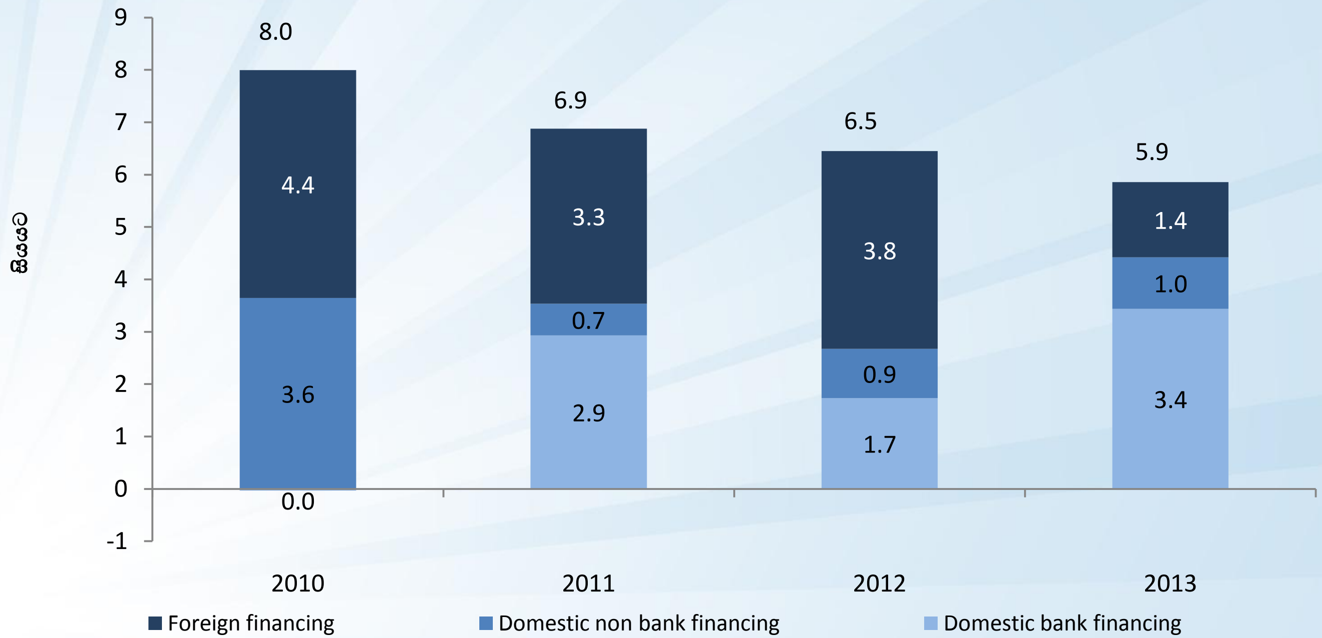

අඛණ්ඩ රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතාව පෙන්නුම් කරමින් ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් රාජ්‍ය ණය අනුපාතය ද පහත වැටුණි...

- රාජ්‍ය ණය ප්‍රමාණය ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස 2012 වසරේ වූ සියයට 79.2 සිට 2013 වසර අවසානය වන විට සියයට 78.3 දක්වා අඩු විය.

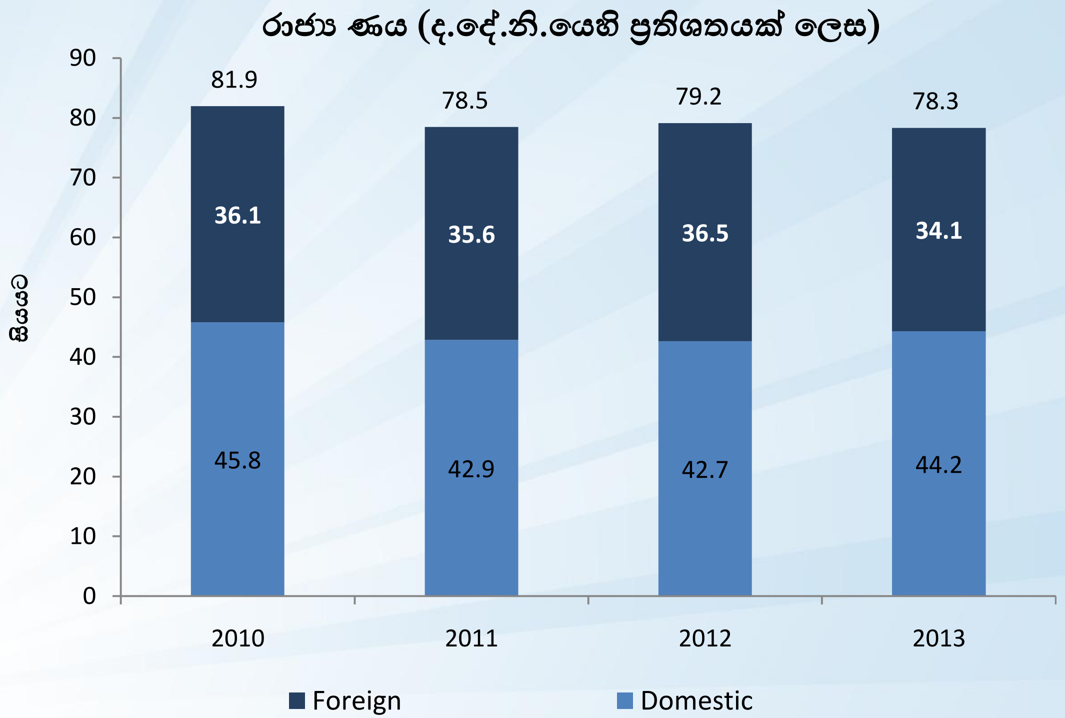

2013 වසරේ දී මුදල් ප්‍රතිපත්තිය තවදුරටත් ලිහිල් කරන ලදී...

2013 වසරේ ගනුලැබූ මුදල් ප්‍රතිපත්ති තීරණ

- 2013 වසරේ දී ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික පදනම් අංක 100 කින් අඩු කරන ලදී.
- ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය ප්‍රතිශතාංක 2 කින් සියයට 8 සිට සියයට 6 දක්වා අඩු කරන ලදී.

	ප්‍රතිමිලදීගැනුම්* අනුපාතිකය	ප්‍රතිවිකුණුම්* අනුපාතිකය
මැයි - 2013	7.50% ↓ 7.00%	9.50% ↓ 9.00%
ඔක්. - 2013	7.00% ↓ 6.50%	9.00% ↓ 8.50%
ජන.2014		↓ 8.00%

*මෙම අනුපාතික පිළිවෙළින් නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය සහ නිත්‍ය ණය දීමේ පහසුකම් අනුපාතිකය ලෙස 2014 ජනවාරි මස සිට නම් කරන ලදී.

ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික කොරිඩෝව සහ තෝරාගත් වෙළෙඳපොළ පොලී අනුපාතික

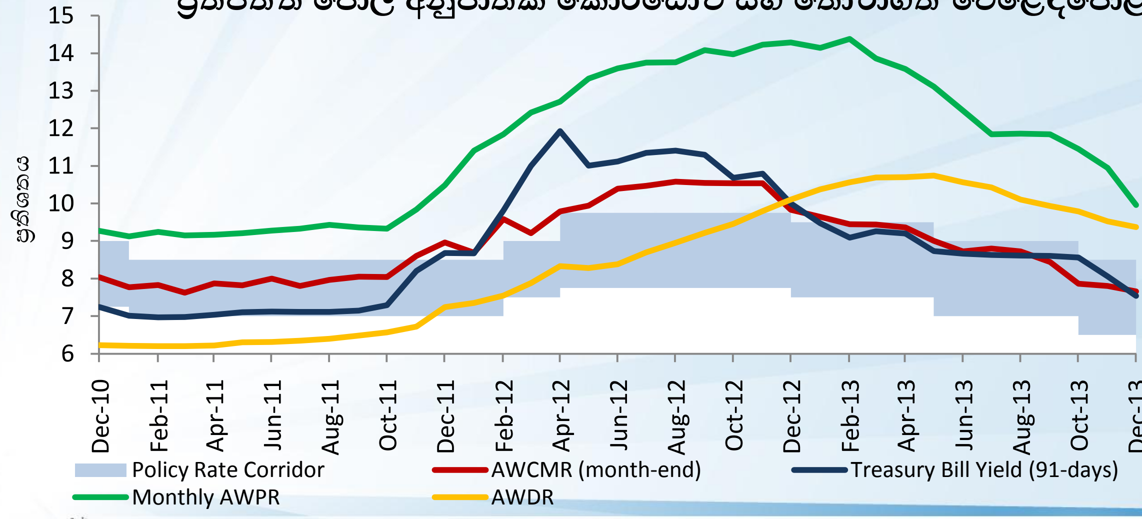

2013 වසරේ දී මුදල් සැපයුම අපේක්ෂිත මට්ටම දෙසට ක්‍රමිකව අඩුවිය ...

- පුළුල් මුදල් සැපයුමෙහි සාමාන්‍ය වර්ධනය, 2012 වසරේ අවසානයේ පැවති සියයට 20.2 ට සාපේක්ෂව 2013 වසරේ දී සියයට 16.5 ක් දක්වා අඩුවිය.

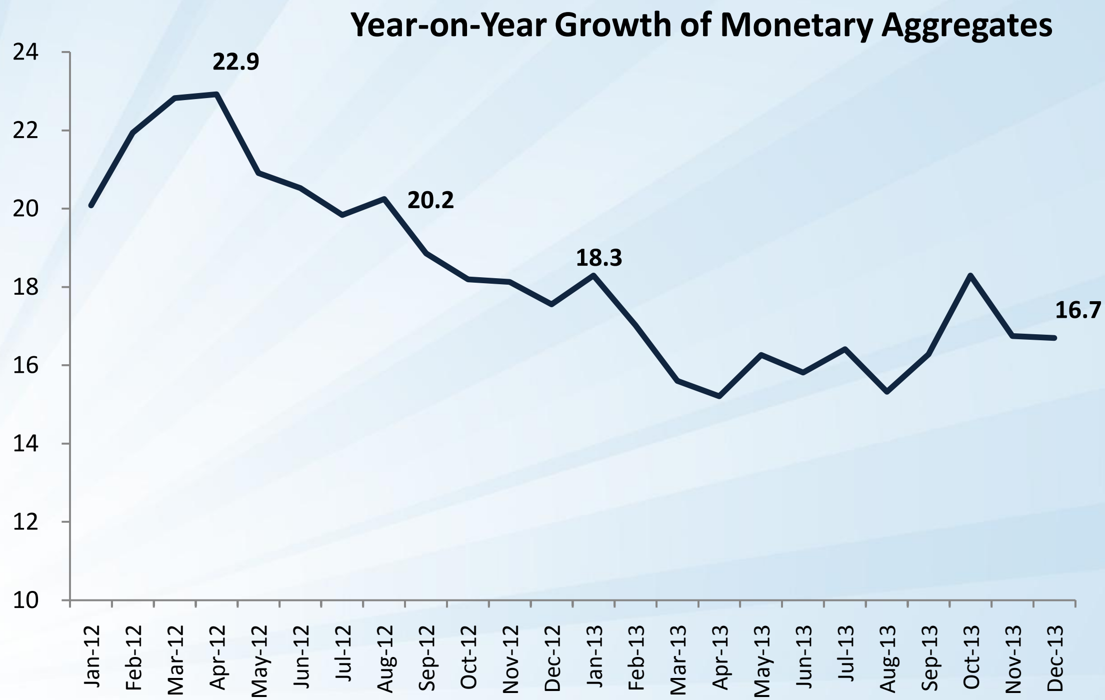

2013 වසරේ දී පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබාදුන් ණය ප්‍රමාණයෙහි වර්ධනය අඩු විය...

- වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත පෞද්ගලික අංශයට ලබාදුන් ණය, 2012 අවසානයේ දී පැවති සියයට 17.6 ට සාපේක්ෂව 2013 අවසානයේ දී සියයට 7.5 දක්වා අඩු විය.
  - **කෘෂිකාර්මික සහ පාරිභෝජන ආශ්‍රිත අවශ්‍යතාවයන් සඳහා වූ රන් උකස් අත්තිකාරම් අඩුවිය.**
  - **කෙසේ වෙතත්, කාර්මික සහ සේවා අංශ වෙත ලබාදුන් ණය රුපියල් බිලියන 200 කින් ඉහළ ගියේය.**

වාණිජ බැංකු විසින් පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබාදුන් ණය සහ අත්තිකාරම්හි ප්‍රමාණය සහ වර්ධනය

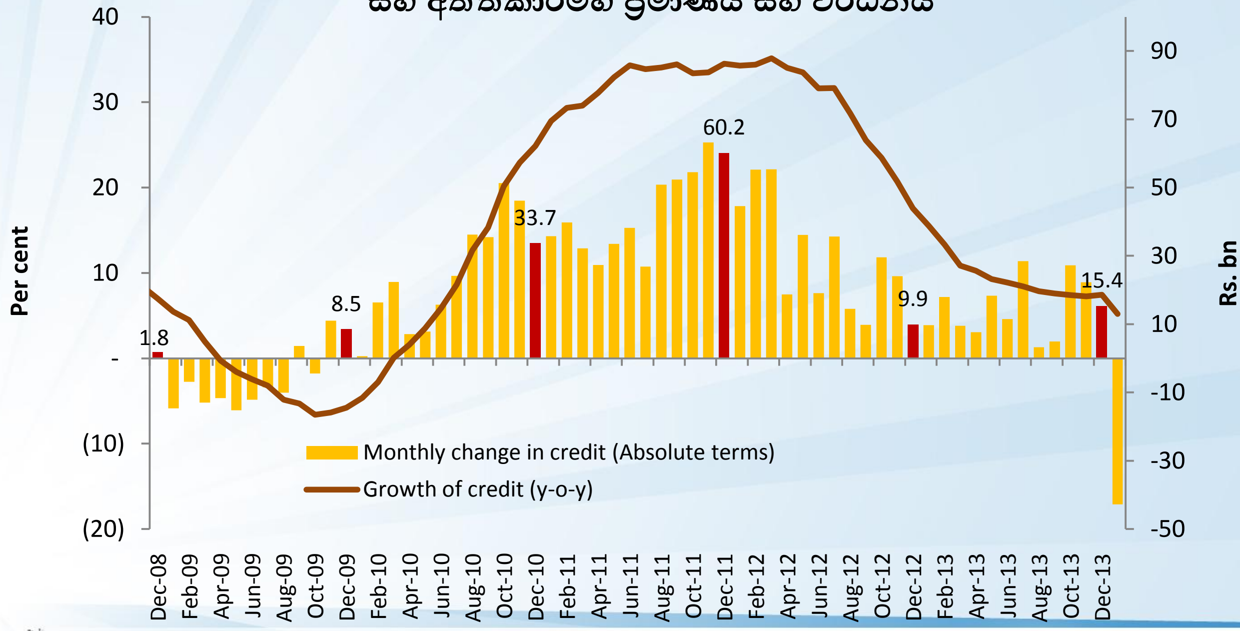

රාජ්‍ය සංස්ථා විසින් බැංකු අංශයෙන් ලබාගත් ණය ප්‍රමාණය අඩු වූ නමුත් රජය වෙත ලබාදුන් ණය ප්‍රමාණය අපේක්ෂිත මට්ටම ඉක්මවා ගියේය...

- 2012 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 94 කින් ඉහළ ගිය රාජ්‍ය සංස්ථා වෙත ලබාදුන් ණය ප්‍රමාණයෙහි ප්‍රසාරණය 2013 වසරේ දී රුපියල් බිලියන 73 ක් දක්වා අඩු විය.
  - ප්‍රධාන රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් දෙක විසින් සිදුකරන ලද ණය පියවීම්.
- 2013 වසරේ දී රජය වෙත ලබාදුන් ශුද්ධ ණය ප්‍රමාණය අපේක්ෂිත මට්ටම ඉක්මවා ගියේය.

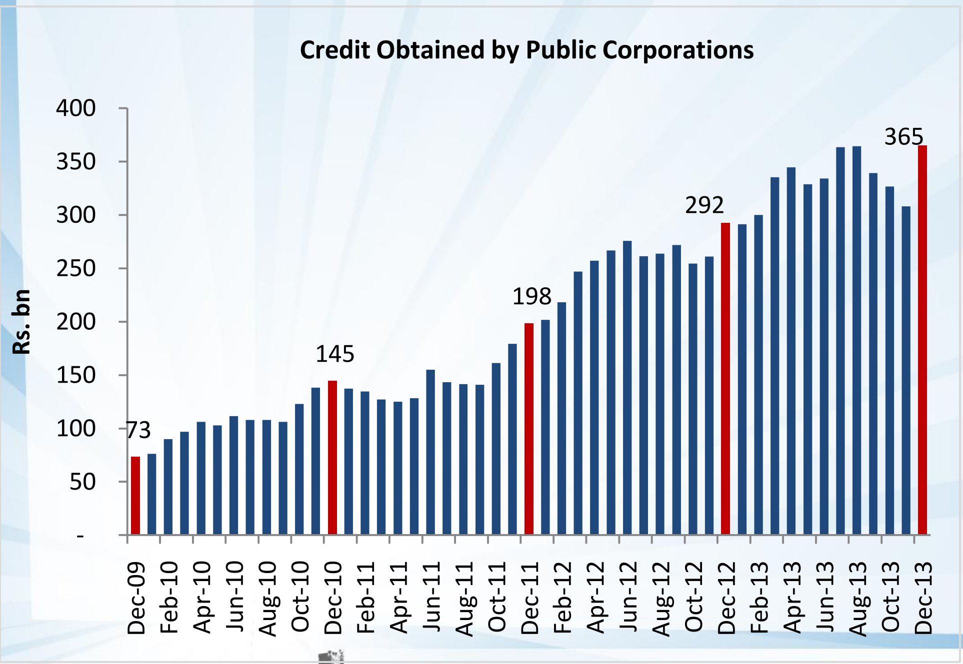

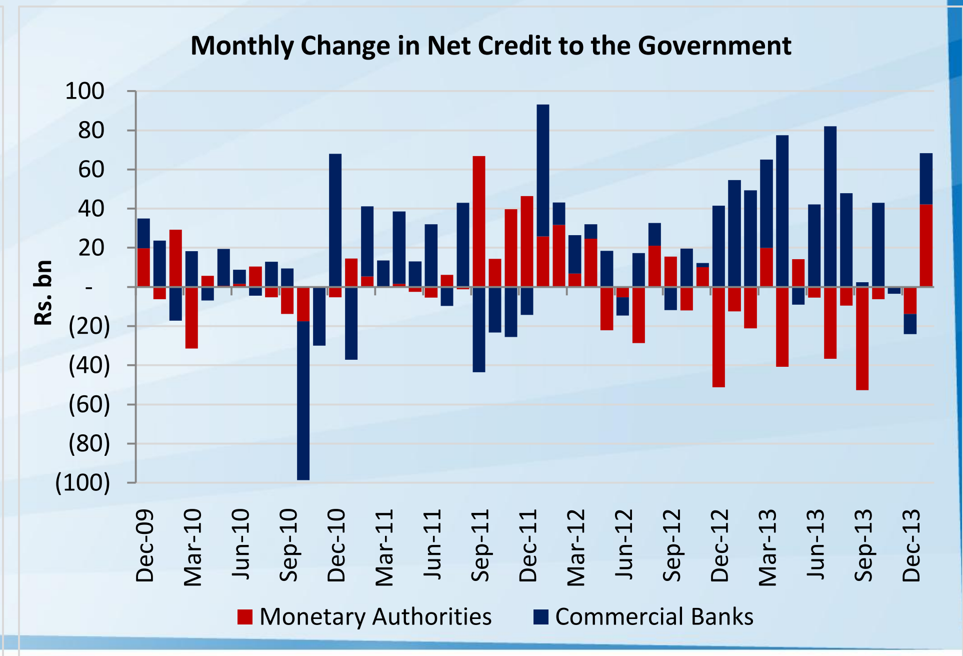

වත්කම් සහ ශාඛා ජාලය ව්‍යාප්ත කරමින් මූල්‍ය අංශය ස්ථායීව පැවතුණි...

- ණය වර්ධනය අඩුවීම හමුවේ වුවද බැංකු, මුදල් සමාගම් සහ ලීසිං සමාගම් ශක්තිමත් කාර්යසාධනයක් පෙන්නුම් කළේය.

බැංකු අංශයේ ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මකතා අනුපාතය

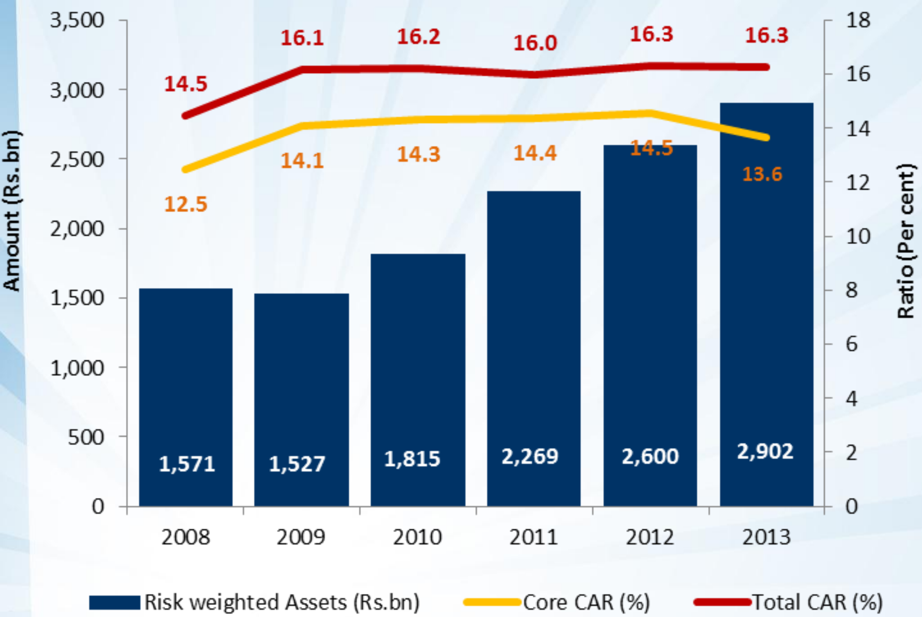

බැංකු අංශයේ ලාභදායිත්ව දර්ශකය

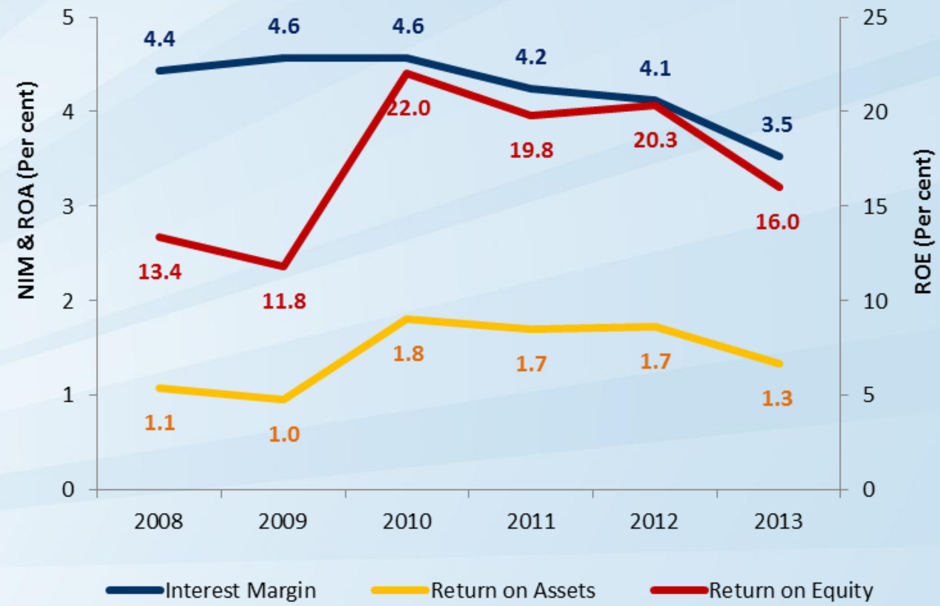

විදේශ ආයෝජන ඉහළයාමත් සමඟ 2013 වසරේ දී කොළඹ කොටස් වෙළෙඳපොළ වර්ධනයක් වාර්තා කළේය...

- සමස්ත කොටස් මිල දර්ශකය සහ S&P 20 දර්ශකය පිළිවෙළින් සියයට 4.8 කින් හා සියයට 5.8 කින් ඉහළ ගියේය.
- වෙළෙඳපොළ ප්‍රාග්ධනීකරණය රුපියල් ට්‍රිලියන 2.2 සිට රුපියල් ට්‍රිලියන 2.5 ක් දක්වා වර්ධනය විය.
- එ.ජ.ඩොලර් මිලියන 179 ක ශුද්ධ විදේශීය ලැබීම් ප්‍රමාණයක් වාර්තා විය.
- සාංගමික ණය වෙළෙඳපොළ කටයුතු ද සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගියේය.

කොළඹ කොටස් වෙළෙඳපොළෙහි කොටස් මිල දර්ශක සහ වෙළෙඳපොළ ප්‍රාග්ධනීකරණය

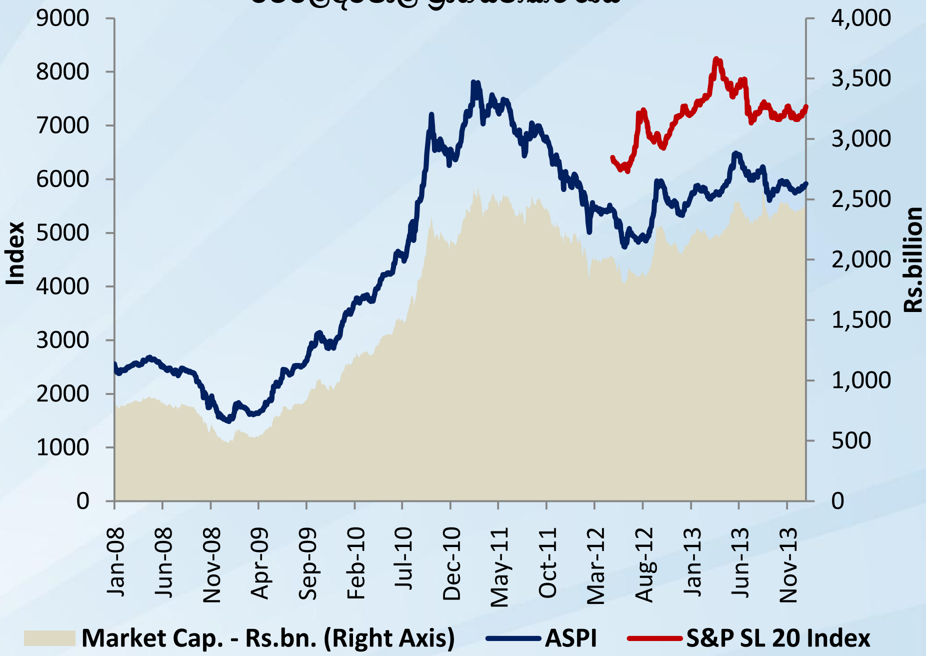

සාංගමික ණය වෙළෙඳපොළ ක්‍රියාකාරිත්වය

	2011	2012	2013
ණයකර නිකුත් කිරීම් සංඛ්‍යාව	1	9	83
ණයකරවල වටිනාකම (රුපියල් බිලියන)	1.0	12.5	69.1

මැදිකාලීන සාර්ව ආර්ථික පුරෝකථන

දර්ශකය	ඒකකය	2013 (ඇස්තමේන්තු)	පුරෝකථන			
			2014	2015	2016	2017
මූර්ත අංශය සහ උද්ධමනය						
මූර්ත ද.දේ.නි.යේ වර්ධනය	සියයට	7.3	7.8	8.2	8.3	8.4
මතුපිට උද්ධමනය	සියයට	4.7	5.0	4.5	4.0	4.0
ඒක පුද්ගල ද.දේ.නි.	එ.ජ.ඩොලර්	3,280	3,718	4,243	4,825	5,485
විදේශ අංශය						
ජංගම ගිණුමේ ශේෂය	ද.දේ.නි.යේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස	-3.9	-2.5	-0.9	0.1	0.2
සමස්ත ශේෂය	එ.ජ.ඩොලර් මිලියන	985	1,510	2,185	2,967	3,606
විදේශීය නිල සංචිත	එ.ජ.ඩොලර් මිලියන	7,495	8,251	9,883	12,349	15,693
රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශය						
සමස්ත අයවැය හිඟය	ද.දේ.නි.යේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස	-5.9	-5.2	-4.4	-3.8	-3.8
රාජ්‍ය ණය	ද.දේ.නි.යේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස	78.3	74.3	70.6	65.0	62.0
මූල්‍ය අංශය						
පුළුල් මුදල්හි වර්ධනය (M_{2b})	සියයට	16.7	14.0	14.0	14.0	14.0

මූලයන් : ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍යාංශය
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව